

Nota waardering en afschrijving vaste activa

Gemeente Bedum

Inhoudsopgave

	Blz.
1. Inleiding	3
2. Indeling investeringen	4 - 5
3. Regelgeving	6 - 7
4. Activerings- en waarderingsbeleid	8 - 9
5. Afschrijvingsbeleid	10 - 14
6. Renteberekening	15
7. Samenvatting	16 - 17
8. Ingangsdatum	18
Bijlagen:	
1. Begrippenlijst	19 - 20

1. Inleiding

Ingevolge artikel 9 van de “Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Bedum” (verder te noemen “Financiële verordening gemeente Bedum”) worden de regels voor de waardering en afschrijving van de vaste activa opgenomen in de nota “waardering en afschrijving vaste activa”.

De regels voor wat betreft waardering zijn grotendeels vastgelegd in wettelijke kaders zoals het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten). Specifieke regels en afschrijvingstermijnen voor de gemeente Bedum treft u in deze nota “waardering en afschrijving vaste activa” aan

Indeling investeringen

Investerings kunnen worden onderverdeeld in de volgende drie activa:

- immateriële vaste activa
- materiële vaste activa
- financiële vaste activa

Hieronder wordt per onderdeel een toelichting gegeven.

Immateriële vaste activa

Volgens de BBV voorschriften mogen onder de immateriële vaste activa op de balans de volgende twee soorten activa worden opgenomen:

- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio.
Zie #.
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief, (maximale afschrijvingsduur 5 jaar).

Agio: is de meerwaarde betaald voor een aandeel boven de nominale koers

Disagio: is het nadelig koersverschil t.o.v. de nominale waarde of de uitgiftekoers van een fonds.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:

- het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
- het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren;
- de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De volgende kosten mogen niet geactiveerd worden volgens de voorschriften:

- Kosten gemaakt voor o.a. het opstellen van een welstandsnota, kosten voor een bodemonderzoek, kosten wijziging bestemmingsplannen, kosten voor geneeskundig onderzoek en de kosten voor het maken van een lokaal woningmarktonderzoek.
- Kosten van regulier onderhoud.
- Kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde.
- Tekorten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa moeten op de balans nader onderverdeeld worden in:

- Gronden en terreinen;
- Woonruimten;
- Bedrijfsgebouwen;
- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
- Vervoermiddelen;
- Machines, apparaten en installaties;
- Overige materiële vaste activa.

Financiële vaste activa

Op de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- Kapitaalverstrekkingen aan:

- deelnemingen
- gemeenschappelijke regelingen
- overige verbonden partijen

- Leningen aan:

- woningbouwcorporaties
- deelnemingen
- overige verbonden partijen

- Overige langlopende leningen;

- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

- Bijdragen aan activa in eigendom van derden

3. Regelgeving.

De hoofdlijnen van het Besluit begroting en verantwoording op het gebied van de activa zijn als volgt.

3.1 Activering en waardering van activa

We onderscheiden investeringen met:

a) een economisch nut

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Het gaat om de mogelijkheid van verwerven en/of verhandelen en niet of een gemeente dit daadwerkelijk doet. Dit betekent bijvoorbeeld dat alle gebouwen een economisch nut hebben.

Investeringen met een economisch nut:

- **moeten** geactiveerd worden;
- reserves mogen niet in mindering worden gebracht op deze investeringen;
- er mag niet resultaatafhankelijk extra afgeschreven worden;
- bijdragen van derden die een directe relatie hebben met een actief mogen in mindering worden gebracht op deze investeringen.

Uitzondering betreft de kunstvoorwerpen van cultuur-historische waarde. Deze worden niet geactiveerd.

b) een maatschappelijk nut

Hier gaat het om investeringen die uitsluitend een maatschappelijke nut hebben. Voorbeelden hiervan zijn wegen, pleinen, bruggen en openbaar groen. Deze producten genereren geen middelen en er is geen markt voor. Opgemerkt dient te worden dat er wel vraag kan zijn naar bijvoorbeeld de grond waarop de weg of plantsoen is aangelegd, maar dat er geen vraag is naar de weg of het plantsoen als zodanig.

De voorkeur is, volgens de nieuwe voorschriften, dat investeringen in de openbare ruimte met een meerjarig maatschappelijk nut niet geactiveerd worden. Het mag wel. Daarom wordt het wenselijk geacht deze activa in een zo kort mogelijke termijn af te schrijven.

Overige voorschriften:

- reserves mogen in mindering worden gebracht;
- bijdragen van derden die een directe relatie hebben met een actief mogen in mindering worden gebracht op deze investeringen;
- er mag resultaatafhankelijk extra afgeschreven worden.

Het beleid in de gemeente Bedum is om investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut te activeren omdat het anders, gelet op de vaak grote investeringsbedragen, onmogelijk wordt om bepaalde investeringen te doen. Eventuele (bestemmings)reserves en bijdragen worden in mindering gebracht.

3.2 Activering van tekorten.

Tekorten mogen niet meer geactiveerd worden. Ze dienen ten laste van de exploitatie te komen c.q. ten laste van de reserves.

3.3 Activering bijdragen aan vaste activa in eigendom van derden (financiële vaste activa)

Deze bijdragen mogen worden geactiveerd, mits:

- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

4. Activerings- en waarderingsbeleid

4.1. Wanneer activeren?

Of een investering in meerdere jaren afgeschreven dient te worden wordt bepaald door het nuts criterium. Indien het nut van een investering zich uitstrekt over meerdere jaren dan kan/moet (binnen de voorschriften die hiervoor gelden: zie paragraaf 3) de investering worden geactiveerd.

Indien er sprake is van een relatief kleine uitgave die voldoet aan alle formele eisen om als investering te worden gezien kan worden besloten de uitgave in één keer af te schrijven (zie 5.7.2.).

4.2. Toe te rekenen kosten

Investerings worden in principe toegerekend aan de periode waarin ze nut opleveren.

Als waarderingsgrondslag geldt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Dit wil zeggen dat de kosten die voor de investering zijn gemaakt de basis vormen voor de hoogte van de afschrijvingslasten; m.a.w. de verkrijgings-/vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de verkrijging/vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de prijs kunnen voorts de indirecte kosten worden opgenomen en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend.

4.3. Bruto- en netto benadering met betrekking tot de historische kostprijs.

Nettowaardering wil zeggen dat investeringen niet voor het gehele bedrag op de balans opgenomen worden omdat er bijvoorbeeld een bijdrage uit een reserve op in mindering is gebracht. De afschrijving vindt plaats op basis van het restant van de investering.

Bij de brutowaardering worden alle gemaakte kosten geactiveerd met uitzondering van de compensabele BTW. (Overigens wordt ook bij de nettowaardering exclusief compensabele BTW geactiveerd).

De nieuwe voorschriften geven een duidelijke richtlijn voor wat betreft het bruto of netto waarden van de activa:

- voor materiële vaste activa met een economisch nut: bruto waarden;
- voor materiële vaste activa met een maatschappelijk nut: netto waarden.

Zie ook paragraaf 3.1.

Voor de materiële vaste activa met een economisch nut heeft de gemeente geen keuze: je moet bruto waarden. Bijdragen uit een reserve mogen niet in mindering worden gebracht. Ontvangen bijdragen van derden (bijvoorbeeld subsidies) mogen wel in mindering worden gebracht. Voorwaarde is dat de ontvangen bijdrage een rechtstreekse relatie moet hebben met het actief.

Voor de gemeente Bedum geldt dat ontvangen bijdragen - die een rechtstreekse relatie hebben met het actief - altijd in mindering worden gebracht op het investeringsbedrag.

Voor materiële vaste activa met een maatschappelijk nut zijn er meer mogelijkheden voor de gemeente om eigen beleid te voeren. Dit soort investeringen **mogen** worden geactiveerd. In de toelichting op de voorschriften wordt aangegeven dat het de voorkeur verdient om deze investeringen niet te activeren maar in één keer af te dekken.

Vanuit een optiek dat er voor investeringen met een maatschappelijk nut geen markt is (niet verhandelbaar en ze generen geen middelen), is dit een begrijpelijk standpunt. Praktisch is dit standpunt niet uit te voeren omdat de gemeente binnen de beperkte hoeveelheid financiële middelen diverse keuzes moet maken en daardoor niet voldoende middelen heeft om bijvoorbeeld een weg, brug etc. in één keer af te schrijven.

In de gemeente Bedum zijn in het verleden investeringen met een maatschappelijk nut in zijn algemeenheid netto geactiveerd. Dit betekent: investeringsbedrag – bijdragen/subsidies – bijdrage uit reserve/voorziening = waardering.

Deze lijn blijft het beleid voor de komende jaren.

Nadelen van de nettowaardering.

De nettowaardering heeft een aantal nadelen die genoemd moeten worden.

- Risico's ten aanzien van de vervanging van het actief omdat er een te geringe vrijval van kapitaallasten is. Dit geldt vooral voor investeringen waarop een forse bijdrage/subsidie is ontvangen of waarop een bijdrage uit de reserves of voorzieningen in mindering is gebracht. De kapitaallasten zal bij vervanging daardoor fors stijgen.
- Onjuiste tariefstelling omdat een te lage kapitaallast in de tariefberekening wordt gehanteerd.
- Vergelijkbaarheid wordt bemoeilijkt.

Opvangen van de nadelen.

Om de bovengenoemde nadelen te compenseren dient er voldoende inzicht te zijn in de benodigde vervangingsinvesteringen op termijn. Dit doen wij door jaarlijks in de programmabegroting de investeringslijsten te presenteren voor het begrotingsjaar en vier opvolgende jaren.

Gegevens die benodigd zijn voor vaststelling tarieven of vergelijkbaarheid dienen extra-comptabel (buiten de normale administratie om) te worden bijgehouden.

5. Afschrijvingsbeleid

5.1. Definitie

Afschrijven is het in de boekhouding tot uitdrukking brengen van de waardevermindering van een duurzaam productiemiddel, dat op de balans is verantwoord omdat het nut daarvan zich over meer dan een jaar uitstrekt. Deze waardevermindering wordt administratief geboekt en behoort tot de exploitatielasten. Door het jaarlijks afschrijven op investeringen vallen er geregeld bedragen vrij aan afschrijving en rente.

Dit verschaft budgettaire ruimte voor 1. vervanging van bedrijfsmiddelen en 2. nieuw beleid of beleidsinvesteringen.

5.2. Afschrijvingsmethoden.

De keuze voor een afschrijvingssystematiek dient in overeenstemming te zijn met het nut dat is opgeofferd. De twee meest toegepaste methoden voor afschrijving bij de overheid zijn:

- lineair
- annuïtair

Lineair afschrijven houdt in dat elk jaar een vast percentage van de oorspronkelijke investering wordt afgeschreven.

Bij een annuïteit vormen de rente en de afschrijving een gelijke som. De definitie van een annuïteit luidt dan ook: een jaarlijks gelijk blijvend bedrag aan rente en afschrijving. De totaalsom blijft hetzelfde alleen de component rente wordt jaarlijks lager en de component afschrijving jaarlijks groter.

Voor- en nadelen van beide afschrijvingsmethodes.

Lineair

Het voordeel van een lineaire afschrijving is dat in zijn algemeenheid de afschrijving in de pas loopt met de economische waardevermindering van een actief. Met andere woorden: de boekwaarde op een gegeven moment is in overeenstemming met de economische waarde.

Bij lineaire afschrijving dalen geleidelijk aan de jaarlijkse kapitaallasten. Hierdoor ontstaat er ruimte om het stijgend onderhoud op te kunnen vangen dan wel een storting te doen in een onderhoudsvoorziening.

Nadeel bij lineaire afschrijving is dat op het moment van vervanging de oude kapitaallast vaak niet voldoende is om de nieuwe kapitaallast volledig af te dekken. Hiermee dient in de meerjareninvesteringslijsten rekening worden gehouden. Dit laatste is al de praktijk in de gemeente Bedum.

Annuïtair

Het voordeel bij annuïtair afschrijven is dat de kapitaallast jaarlijks gelijk blijft en in de beginjaren lager is dan bij lineair afschrijven. Dit laatste is vaak voor gemeenten aanleiding om te kiezen voor annuïtair afschrijven (past beter binnen de financiële mogelijkheden).

Bij vervanging is het verschil tussen de nieuwe annuïteit en de oude annuïteit gering.

Nadeel bij annuïteiten is dat de boekwaarde niet in de pas loopt bij de feitelijke waarde en dat er geen ruimte gaat ontstaan voor het stijgend onderhoud.

Ander nadeel van een annuïteit is dat de totale rentelast gedurende afschrijvingsperiode hoger ligt dan bij lineair afschrijven.

Afschrijvingsmethode in de gemeente Bedum

Het beleid in de gemeente Bedum is om lineair af te schrijven. Uitzondering hierop zijn de investeringen met betrekking tot riolering (Het Afvalwaterbeleidsplan is financieel opgesteld op basis van annuïtaire afschrijving), automatisering (korte looptijd en daardoor snelle vervanging) en bruggen (historisch gegroeid).

Daarnaast zijn er in het verleden op ad hoc basis ook investeringen op annuïteiten gezet.

Beleid:

Met ingang van 2005 worden alle investeringen, met uitzondering van riolering (in overeenstemming met het Afvalwaterbeleidsplan), automatisering en bruggen, lineair afgeschreven. Voorwaarde bij annuïtaire afschrijving bruggen is dat het onderhoud planmatig plaatsvindt. Er is geen vrijval van kapitaallasten voor afdekking stijgend onderhoud.

5.3. Begin afschrijvingen.

In de gemeente Bedum is het beleid dat wordt begonnen met afschrijven op het moment dat er op 1 januari een boekwaarde voor het actief in de boeken staat. De afschrijving voor het eerste jaar bedraagt dan de boekwaarde op 1 januari gedeeld door het aantal jaren waarin het actief wordt afgeschreven.

Normaal gesproken dient er met afschrijving te worden begonnen op het moment dat het actief in gebruik wordt genomen. Omdat dit niet altijd goed is te bepalen heeft de gemeente gekozen voor bovenstaande praktische oplossing.

Beleid:

Het bestaande beleid voortzetten.

Een uitzondering op deze regel wordt op voorhand gemaakt voor computerapparatuur en software. Omdat de afschrijvingstermijnen daarvoor erg kort zijn wordt hier gekozen voor het beginnen met afschrijven in de maand van ingebruikname.

5.4. Afschrijvingstermijn.

De uitgaven voor de investeringen worden over het aantal jaren dat de nuttigheid ervan wordt geacht te duren verdeeld door die uitgaven af te schrijven. Dit gebeurt door ten laste van de exploitatie jaarlijks een bijdrage te geven aan de balans, totdat na het verstrijken van het gekozen aantal jaren het totaal van de bijdragen overeenkomt met de historische kostprijs van de investering. Als het aantal jaren waarover wordt afgeschreven juist is bepaald, is de investering op het moment dat de nuttigheid er van is beëindigd/ verstreken geheel afgeschreven.

De afschrijvingstermijn dient aan te sluiten op de gebruiksperiode (economische levensduur) van het actief en op grond van het voorzichtigheidsprincipe dient te worden voorkomen dat kosten te veel naar de toekomst worden verschoven. In een aantal gevallen zal de afschrijvingstermijn bepaald worden door specifieke wettelijke voorschriften.

De te hanteren afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief en het saldo van agio en disagio worden lineair in 4 jaar afgeschreven.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. De materiele vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven in:
 - a. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten, bedrijfsgebouwen en nieuwe schoolgebouwen en algehele renovatie woonruimten en (bedrijfs)gebouwen mits gemotiveerd aangegeven kan worden dat het gerenoveerde nog een gebruiksperiode/economische levensduur heeft van 40 jaar;
 - b. 60 jaar: oude schoolgebouwen;
 - c. 50 jaar: rioleringen;
 - d. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen;
 - e. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
 - f. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair; schoolmeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen; groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen;
 - g. 5-10 jaar: zware transportmiddelen; aanhangwagens; personenauto's; lichte motorvoertuigen;
 - h. 3-5 jaar: automatiseringsapparatuur en software;
 - i. niet: gronden en terreinen.
4. Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, waterwegen; civiele kunstwerken, groen en kunstwerken,
5. Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de raad aan te geven tijdsduur.

De afschrijvingstermijnen zijn op hoofdlijnen opgesteld. In gevallen waarbij onduidelijkheid bestaat over de te hanteren afschrijvingstermijn, wordt in overleg met de interne deskundige bepaald wat de termijn moet worden. De gebruiksperiode is dan het uitgangspunt.

5.5. Vervroegde of extra afschrijvingen.

Het uitgangspunt van afschrijvingen is dat ze onafhankelijk van het resultaat van een boekjaar geschieden. Bij materiële activa is vervroegde of extra afschrijving alleen toegestaan bij investeringen met een maatschappelijk nut of als er sprake is van een gewijzigd inzicht in de economische levensduur van een actief zoals buitengebruikstellingen en als de wet- en regelgeving met betrekking tot waardering wijzigen. Bij immateriële activa is vervroegde afschrijving toegestaan.

Het beleid van de gemeente Bedum is er op gericht om conform bovenstaande te handelen. Vervroegde of extra afschrijvingen op investeringen met economisch nut vinden alleen plaats indien er sprake is van gewijzigde economische levensduur, buiten gebruikstelling of wettelijke maatregelen. Extra afschrijvingen op grond van het rekeningresultaat vinden niet plaats.

5.6. Restwaarde

5.6.1. Algemeen

De restwaarde is de ingeschatte waarde aan het eind van de gebruikstermijn. Het vertegenwoordigt de opbrengstwaarde die na de gebruikstermijn nog gerealiseerd kan worden verminderd met de te maken kosten voor verwijdering, verplaatsing of vernietiging van het actief.

De gemeente Bedum stelt dat de restwaarde van alle activa nul is.

Dit uitgangspunt wordt gehanteerd vanwege de grote mate van onzekerheden die rond restwaarden bestaan. Ten eerste liggen restwaarden ver in de toekomst en ten tweede is de hoogte van de restwaarden in grote mate onzeker.

5.6.2. Gedragslijn resterende boekwaarde van afgebroken c.q. afgestoten activa.

De te hanteren gedragslijn inzake de resterende boekwaarde van activa welke worden afgebroken c.q. afgestoten is als volgt:

- **Verkoop:**

Boekwaarde wordt in mindering gebracht op de verkoopprijs. De boekwinst is in de exploitatie een bijzondere bate.

- **Afstoten/afbreken t.b.v. vervangende nieuwbouw en/of overige investeringen:**

Indien het actief wordt afgebroken t.b.v. vervangende nieuwbouw en/of overige investeringen wordt de boekwaarde meegenomen in de investering van de vervangende nieuwbouw en/of in de overige investeringen.

5.7. Bijzonderheden.

5.7.1. Afschrijven op grond.

Er vanuit gaande dat gronden hun waarde behouden behoeft er op gronden niet afgeschreven te worden. Dit dient uitgangspunt te zijn. In de huidige staat van investeringen is dit uitgangspunt niet geheel doorgevoerd. Er is een aantal stukken grond waarop wel wordt afgeschreven. Daarnaast komt het voor dat in investeringen ook de waarde van grond is ingebracht. Bijvoorbeeld bij de aanleg van sportvelden. Het gaat te ver om de waarde van de ingebrachte gronden nu weer uit de boekwaarden te halen. Doordat er wordt afgeschreven ligt in zijn algemeenheid de economische waarde van de objecten boven de boekwaarde. In de praktijk heb je hier niet zo veel aan, tenzij bepaalde voorzieningen worden afgestoten en de ondergrond verhandeld kan worden.

Beleid:

Met ingang van 2005 wordt aangekochte c.q. ingebrachte grond apart tot uitdrukking gebracht. Op deze gronden wordt niet afgeschreven.

5.7.2. Kleine investeringen.

Uitgaven die voldoen aan alle voorwaarden om als investering te worden behandeld maar van een "kleine" omvang zijn worden in het jaar van de investering volledig afgeschreven.

Dit om te voorkomen dat er relatief hoge beheerskosten moeten worden gemaakt.

In de financiële verordening is geen ondergrens vastgelegd. Het is wenselijk om deze ondergrens vast te leggen. Het bepalen van de omvang van de ondergrens is een arbitraire zaak. Er zijn geen vaste landelijke of provinciale normen beschikbaar. Gemeenten gaan op verschillende wijze om met de normstelling. Voorstel is om de grens met ingang van 2014 vast te stellen op € 5.000,00.

Beleid:

De gemeente Bedum hanteert een grens van € 5.000,00. Onder dit bedrag worden investeringen niet geactiveerd.

5.7.3. Minimale omvang boekwaarde/investeringsstaat als bezittingenregistratie.

In bovenstaande paragraaf wordt voorgesteld om investeringen onder € 5.000,00 niet meer te activeren. De vraag doet zich thans voor of het ook wenselijk is om boekwaarden van investeringen die onder € 5.000,00 komen te liggen versneld af te schrijven.

Het is niet wenselijk om hiervoor ook de grens van € 5.000,00 te gebruiken. Immers een investering in automatiseringsapparatuur voor bijvoorbeeld € 10.000,00 geeft bij een afschrijvingstermijn van 4 jaar een afschrijving van € 2.500,00 per jaar. In het eerste en tweede jaar is dit geen probleem. In het derde jaar wel. Dan is de boekwaarde na afschrijving € 5.000,00 waardoor dit hele bedrag afgeschreven moet worden en er in het vierde jaar geen last meer is. De vervanging in het vijfde jaar kan dan niet meer gedekt worden uit de vrijvallende kapitaallast van het vierde jaar.

Door de grens die bepaald wordt in paragraaf 5.7.2. zal het aantal kleine posten op de investeringsstaat op termijn geringer van omvang worden. Het afboeken van kleine bedragen geeft geen voordeel in administratieve handelingen omdat alles geautomatiseerd is. Er is eerder meerwerk. Het is dan ook niet wenselijk om een grens te stellen waaronder boekwaarden versneld worden afgeboekt.

Verder doet zich de vraag voor of op het moment van het volledig zijn afgeschreven van een actief het handig is om het actief voor bijvoorbeeld € 1,00 op de investeringsstaat te laten staan indien het actief nog functioneel in gebruik is. De investeringsstaat wordt dan in feite een staat van bezittingen. Omdat niet alle investeringen via de investeringsstaat lopen is het niet wenselijk om de investeringsstaat als staat van bezittingen te laten functioneren. Het beheer van de gemeentelijke bezittingen wordt centraal op een andere wijze geregistreerd.

Beleid:

- er wordt geen grens bepaald waaronder investeringen vervroegd worden afgeschreven;
- de investeringsstaat is geen staat van bezittingen.

6. Renteberekening

In de gemeente Bedum worden de rentekosten op grond van een berekend omslagpercentage verdeeld over de producten in verhouding tot de boekwaarden op 1 januari van het betreffende jaar. Uitgezonderd zijn de investeringen die gedaan zijn in de vorm van aan derden verstrekte leningen. De toerekening hiervan gebeurt tegen hetzelfde percentage als het percentage van de betreffende leningsovereenkomst.

Daarnaast zijn er investeringen waarover een vast rentepercentage wordt berekend. Dit heeft o.a. te maken met tariefstellingen.

Door bovenstaande manier van werken ontstaat er bij de opstelling van de begroting nooit een saldo op de post rentekosten en de doorbelasting.

Bij de opstelling van de jaarrekening ontstaat wel een saldo omdat de kapitaallasten worden doorgeboekt tegen het rentetarief zoals dat is vastgelegd in de begroting en niet tegen de werkelijk betaalde en doorberekende rente. Het verschil tussen de werkelijke rente en de rente die is begroot komt dan als resultaat tevoorschijn op de post "Saldo kostenplaatsen".

In de voorjaarsnota (op grond van artikel 4 van de financiële verordening) worden jaarlijks de kaders voor de begroting van het komende jaar vastgelegd. In deze voorjaarsnota wordt ook een voorstel gedaan met betrekking tot het te hanteren rentepercentage voor het komende begrotingsjaar.

Beleid:

De rekenrente wordt door de raad 1x per jaar in de voorjaarsnota vastgesteld.

7. Samenvatting

Onderstaande wordt een samenvatting gegeven van voorschriften, omschrijvingen, uitgangspunten en beleid.

Investerings worden onderscheiden in:

- immateriële vaste activa
- materiële vaste activa
- financiële vaste activa

Immateriële vaste activa mogen niet worden geactiveerd m.u.v.:

- kosten verbonden aan afsluiten geldleningen en agio en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief.

Overige immateriële vaste activa moeten in één keer worden genomen.

Materiële vaste activa worden onderverdeeld in:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een maatschappelijk nut.

Investerings met economisch nut moeten worden geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut mogen worden geactiveerd.

Beleid van de gemeente Bedum is om investeringen met een maatschappelijk nut te activeren.

Financiële vaste activa worden geactiveerd conform de lening, bijdrage, deelneming.

Tekorten mogen niet worden geactiveerd.

Bijdragen aan derden mogen onder bepaalde voorwaarden worden geactiveerd.

Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd. Hierop mogen bijdragen van derden met een directe relatie op het actief worden verminderd. Beleid is dat ontvangen subsidies/bijdragen altijd in mindering worden gebracht op het investeringsbedrag.

Reserves mogen alleen in mindering worden gebracht op investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings worden toegerekend aan de periode waarin ze nut opleveren. Daarbij worden de termijnen gehanteerd die staan opgenomen in paragraaf 5.4 van deze nota.

Er wordt geen rekening gehouden met een mogelijke restwaarde.

Bij verkoop wordt een eventuele boekwinst of –verlies ten gunste of ten laste van de exploitatie gebracht.

Bij vervanging wordt een eventuele restwaarde meegenomen in de nieuwe investering.

Alle investeringen, met uitzondering van riolering (in overeenstemming met het Afvalwaterbeleidsplan), automatisering en bruggen, worden lineair afgeschreven.

Er wordt begonnen met afschrijving indien er op 1 januari van het jaar een boekwaarde is. Een uitzondering op deze regel wordt gemaakt voor computerapparatuur en software. Omdat de afschrijvingstermijnen daarvoor erg kort zijn wordt hier gekozen voor het beginnen met afschrijven in de maand van ingebruikname.

Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat.

Op gronden wordt niet afgeschreven. Ingebrachte grond of aangekochte grond dient apart op de balans tot uitdrukking worden gebracht (niet als onderdeel van een investering).

Investeringskosten onder de € 5.000 worden ineens afgeschreven.

Er is geen grens bepaald waaronder investeringen vervroegd worden afgeschreven. De investeringsstaat is geen staat van bezittingen. Daardoor wordt er niet gewerkt met het laten staan van een restantbedrag.

De rekenrente wordt 1x per jaar (voorjaarsnota) door de raad vastgesteld.

8. Ingangsdatum

Deze nota treedt in werking per 1 juli 2014.

Bijlage 1 Begrippenlijst.

Activeren	het doen van uitgaven in de vermogenssfeer (activa)
Actuele waarde	kosten welke vervanging van een actief op het tijdstip van de waardering met zich mee zou brengen (vervangingswaarde), rekening houdend met inflatoire invloeden
Afschrijving	het bedrag dat jaarlijks in mindering wordt gebracht op de vervaardigingsprijs of boekwaarde in verband met gebruik en veroudering van het actief
Annuïteit	een jaarlijks gelijk blijvend bedrag aan rente en afschrijving
Balans	geeft de grootte en de samenstelling van het vermogen weer op een bepaald tijdstip
Boekwaarde	De waarde van een actief op een gegeven moment. De boekwaarde wordt berekend door de aanschafwaarde te verminderen met de cumulatieve afschrijvingen
Bruto-methode	zowel de investering als de daar tegenover staande bestemmingsreserve worden afzonderlijk op de balans verantwoord
Consistente gedragslijn	de wijze van balanswaardering en resultatenbepaling moet niet van jaar tot jaar veranderen, want dat maakt de cijfers van de opeenvolgende jaren onvergelijkbaar
Directe opbrengstwaarde	opbrengst die bij ruil van het actief wordt verkregen
Economische levensduur	periode waarin op grond van kosten- en opbrengstverhoudingen gebruik zal worden gemaakt van het betreffende actief
Economisch nut	investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen
Historische kostprijs	de daadwerkelijke investeringsbedragen (inkoopprijs) of de vervaardigingsprijs
Investering	uitgaven ter verwerving van een goed of ter bereiking van een doel waaraan een nuttigheid kan worden toegekend die langer duurt dan een jaar
Kapitaallasten	de jaarlijkse exploitatielasten van afschrijvingen en renten die verbonden zijn aan uitgaven ter verwerving van activa
Krediet	een door de raad beschikbaar gesteld bedrag voor een concrete investering
Lineair	vast percentage van de oorspronkelijke investering (verminderd met eventuele restwaarde)
Maatschappelijk nut	Investeringen die niet worden vervangen, maar veel onderhoud met zich meebrengen, zoals wegen, bruggen, openbaar groen.
Netto-methode	De investeringsbedragen worden netto verantwoord in de balans (verminderd met investeringssubsidies en/of bestemmingsreserves)

Nuttigheidsduur	het nut van een investering spreidt zich over meerdere jaren uit
Rente	De kredietvergoeding die jaarlijks over investeringen wordt berekend
Technische levensduur	periode waarin het actief technisch in staat zal zijn om productieve prestaties te leveren